

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการเดินทาง; เส้นทางจะเชิงเตรา - เชียงใหม่” โดยมีรูปแบบในการเดินทาง 4 รูปแบบ คือ รถยนต์โดยสารปรับอากาศ รถยนต์ส่วนตัว รถไฟ และเครื่องบิน (Low Cost) ตามลำดับ โดยใช้ปัจจัยในการตัดสินใจเพื่อการเดินทางอยู่ 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ด้านระยะเวลาในการเดินทาง ด้านความสะดวกสบาย ด้านความปลอดภัย ด้านความตรงต่อเวลา ด้านความถี่ในการให้บริการ ตามลำดับ ทำการเก็บแบบสอบถามจำนวน 100 ตัวอย่าง โดยตัวอย่างที่ศึกษาจะอยู่ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดจะเชิงเตรา ซึ่งผลการศึกษาสามารถสรุปได้ 3 ส่วนดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสรุปการเปรียบเทียบทางด้านปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการเดินทางในการวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยในด้านความปลอดภัยมีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับ 1 โดยได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 5.56 คะแนน มีระดับผลกระทบในการตัดสินใจอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ส่วนปัจจัยอันดับ 2 เป็นต้นไป ได้แก่ ปัจจัยด้านความตรงต่อเวลา (3.88), ด้านความสะดวกสบาย (3.60), ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง (3.13), ด้านค่าใช้จ่าย (2.53), ด้านความถี่ในการให้บริการ (2.32) จึงสรุปได้ว่าประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจะเชิงเตราได้ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยมากที่สุด และปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุด คือความถี่ในการให้บริการ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ มีความสำคัญไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งดูได้จากผลคะแนนที่มีความใกล้เคียงกัน

2. ผลสรุปการเปรียบเทียบรูปแบบการเดินทางกับปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย พบว่ารูปแบบรถยนต์โดยสารปรับอากาศมีความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายที่สุด (3.21) รองลงมาคือรถยนต์ส่วนตัว (2.78), รถไฟ (2.11), เครื่องบิน Low Cost (1.91) ตามลำดับ

3. ผลสรุปการเปรียบเทียบรูปแบบการเดินทางกับปัจจัยด้านระยะเวลาในการเดินทาง พบว่ารูปแบบเครื่องบิน (Low Cost) มีปัจจัยด้านระยะเวลาดีที่สุด (3.48) รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว (3.23), รถโดยสารปรับอากาศ (2.07), รถไฟ (1.24) ตามลำดับ

4. ผลสรุปการเปรียบเทียบรูปแบบการเดินทางกับปัจจัยด้านความสะดวกสบายในการเดินทาง พบว่ารูปแบบเครื่องบิน (Low Cost) มีปัจจัยด้านความสะดวกสบายดีที่สุด (3.47) รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว (3.03), รถโดยสารปรับอากาศ (2.29), รถไฟ (1.21) ตามลำดับ

5. ผลสรุปการเปรียบเทียบรูปแบบการเดินทางกับปัจจัยด้านความปลอดภัยในการเดินทาง พบว่ารูปแบบเครื่องบิน (Low Cost) มีปัจจัยด้านความปลอดภัยดีที่สุด (3.08) รองลงมาคือ รถไฟ (2.54) รถโดยสารปรับอากาศ (2.25), รถยนต์ส่วนตัว (2.13)

6. ผลสรุปการเปรียบเทียบรูปแบบการเดินทางกับปัจจัยด้านความตรงต่อเวลาในการเดินทาง พบว่ารูปแบบเครื่องบิน (Low Cost) มีปัจจัยด้านความตรงต่อเวลาดีที่สุด (3.56) รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว (2.72), รถโดยสารปรับอากาศ (2.22), รถไฟ (1.51) ตามลำดับ

7. ผลสรุปการเปรียบเทียบรูปแบบการเดินทางกับปัจจัยด้านความถี่ในการให้บริการในการเดินทาง พบว่ารถโดยสารปรับอากาศ มีปัจจัยด้านความถี่ในการให้บริการดีที่สุด (3.31) รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว (3.30), เครื่องบิน Low Cost (1.69), รถไฟ (1.64) ตามลำดับ

8. ผลสรุปจากการการจัดลำดับรูปแบบที่จะใช้บริการ พบว่า รถยนต์ส่วนตัวมีแนวโน้มที่จะถูกเลือกใช้มากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 (3.35) รองลงมาคือรถโดยสารปรับอากาศ (2.73), เครื่องบิน Low Cost (2.06), รถไฟได้อันดับที่ 4 (1.86)

9. ผลสรุปเรื่องการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Independent) ทางด้านเพศ, อายุ และรายได้ กับตัวแปรตาม (Dependent) ด้านปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการเดินทาง ซึ่งจากการใช้โปรแกรม SPSS ทำการวิเคราะห์ พบว่ามี Sig. มากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 ว่าตัวแปรอิสระด้านเพศ, อายุ, รายได้ มีผลต่อการเลือกจัดลำดับของแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกัน

แต่จะมีเพียงตัวแปรอิสระด้านรายได้เปรียบเทียบกับปัจจัยด้านระยะเวลาในการเดินทาง มีระดับค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับ สมมติฐาน H_1 ที่ว่ารายได้ต่างกันมีการให้ระดับคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

10. ผลสรุปเรื่องการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Independent) ทางด้านเพศ, อายุ และรายได้ กับตัวแปรตาม (Dependent) ด้านรูปแบบที่จะใช้ในการเดินทาง ซึ่งจากการใช้โปรแกรม SPSS ทำการวิเคราะห์ พบว่ามี Sig. มากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 ว่าตัวแปรอิสระด้านเพศ, อายุ, รายได้ มีผลต่อการเลือกจัดลำดับของแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกัน

สรุปการวิจัยครั้งนี้พบว่า แนวโน้มที่คนจะใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางจากจังหวัดจะเชิงเทราไปสู่จังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันประชากรส่วนมากมักมีค่านิยมในการซื้อรถยนต์เป็นของตัวเอง และสามารถใช้ประโยชน์จากรถยนต์ส่วนตัวเพื่ออำนวยความสะดวกใน

การเดินทางได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผลจากนโยบายรถคันแรกของรัฐบาล ที่เริ่มมาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2554 จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2555 ทำให้มียอดการจองรถเป็นจำนวนมาก ซึ่งจำนวนรถที่เกิดขึ้นจากโครงการจะสามารถส่งมอบได้เสร็จภายในปี พ.ศ. 2556 ส่วนรูปแบบต่อมาก็จะเป็นรูปแบบการเดินทางโดยรถยนต์โดยสารปรับอากาศเนื่องมาจากความสะดวกในการเข้าใช้บริการ ราคาที่ไม่สูงมาก และมีรอบความถี่ในการให้บริการมาก ประชากรในทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ ส่วนเครื่องบินโดยสารชั้นประหยัดก็มีแนวโน้มที่จะมีคนเข้ามาใช้บริการมากขึ้น เนื่องจากราคาค่าโดยสารในการเดินทางไม่สูงมาก เมื่อเทียบกับอดีต ทำให้ผู้มีรายได้ในระดับกลาง ๆ มีโอกาสเข้ามาใช้บริการมากขึ้น ส่วนการเดินทางโดยรถไฟเป็นการเดินทางที่คนไม่ค่อยเลือกใช้บริการมากนัก เนื่องจากการเข้าถึงบริการยาก และขาดการพัฒนามานาน จึงมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีกับผู้ใช้บริการมาตลอด แม้ว่ารถไฟจะมีระดับบริการหลากหลายในขบวนแต่ข้อเสียเรื่องความไม่ตรงต่อเวลาซึ่งยังจะทำให้ระยะเวลาในการเดินทางเพิ่มสูงขึ้นไปอีก ทำให้คนไม่อยากใช้บริการการเดินทางโดยรถไฟ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลจากการทำวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของรูปแบบในการเดินทางที่ได้ทำการศึกษา ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเดินทางต่าง ๆ ผู้วิจัยจะขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในรูปแบบการเดินทางแต่ละอย่างตามประเภทดังนี้

การเดินทางโดยรถยนต์โดยสารปรับอากาศ

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่าการเดินทางโดยรูปแบบรถยนต์โดยสารปรับอากาศมีความได้เปรียบเรื่องค่าบริการมากที่สุด และยังมีรอบในการให้บริการที่มากที่สุดในบรรดาการขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ แต่การเดินทางรูปแบบนี้ก็ยังคงมีปัญหาในด้านความตรงต่อเวลาอยู่มาก และเรื่องระยะเวลาในการเดินทางยังค่อนข้างนาน รวมไปถึงผู้ใช้บริการยังไม่ไว้วางใจด้านความปลอดภัยในการให้บริการมากนัก ดังนั้นผู้ที่ทำธุรกิจทางด้านนี้จึงควรหันมาให้ความสำคัญในการปรับปรุงการให้บริการในข้อด้อยต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยกล่าวถึง โดยเบื้องต้นอาจมีการปรับปรุงตารางเวลาในการเดินรถให้เหมาะสมสามารถเดินทางถึงที่หมายได้รวดเร็วมากขึ้น แต่ต้องยอมรับว่าในการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่มีบนถนนด้วย ซึ่งรัฐบาลจะต้องทำการปรับปรุงระบบโครงสร้างให้ทันต่อการพัฒนารูปแบบการขนส่งผู้โดยสารทางถนนอีกด้วย

การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว

จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่าแนวโน้มที่คนจะมาใช้บริการรูปแบบดังกล่าวมีมากที่สุด ซึ่งเป็นผลมาจากในยุคปัจจุบันประชาชนส่วนมากจะมีการซื้อรถยนต์ไว้ใช้เพื่อความสะดวกสบาย

เนื่องจากความอิสระในการเดินทาง ซึ่งความอิสระในการเดินทางนี้ ถ้ามีการวางแผนในการเดินทางดี ๆ จะทำให้สามารถประหยัดเวลาในการเดินทางไปมาก เพราะสามารถหลีกเลี่ยงช่วงเวลาเร่งด่วนที่มีสภาพการจราจรที่แออัดได้ แต่สำหรับความเป็นจริงนั้นคงไม่มีใครที่จะซื้อรถไว้ใช้เพียงแค่หลีกเลี่ยงการเดินทางในช่วงเร่งด่วน ยิ่งประชาชนมีการซื้อรถไว้ใช้เองมากเท่าไร ก็ยิ่งจะทำให้การจราจรแออัดมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2555 ทางรัฐบาลมีโครงการรถคันแรกเกิดขึ้น ทำให้รถยนต์บนท้องถนนเพิ่มขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด เกิดการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงโดยไม่จำเป็น เนื่องจากไม่สามารถทำเวลาและความเร็วได้ และบ่อยครั้งที่จะต้องใช้เวลาในการหาที่จอดรถนานกว่าปกติ รวมถึงความแออัดในการเข้าไปเติมเชื้อเพลิงในสถานบริการในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ดังนั้นการแก้ปัญหาทางด้านนี้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลโดยตรง ในการที่จะพัฒนาระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้รถยนต์บนท้องถนนในอนาคต

การเดินทางโดยรถไฟ

จากผลการวิจัยระบบการขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ เป็นระบบที่คนให้ความสนใจที่จะใช้บริการน้อยที่สุด มีระดับคะแนนห่างจากการเดินทางรูปแบบอื่นอยู่มาก และยังมีค่าใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับการเดินทางรูปแบบอื่น ๆ ดังนั้นทางการรถไฟแห่งประเทศไทยในฐานะผู้ดูแลกิจการในการเดินรถไฟของประเทศไทยควรที่จะมีนโยบายเพื่อการแก้ไขปรับปรุงในทุก ๆ ส่วนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นความล่าช้าในการถึงที่หมาย ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง และการอำนวยความสะดวกที่ควรจะมีให้บริการในอนาคต เพื่อให้ประชาชนหันมาสนใจในการเดินทางประเภทนี้ ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลอย่างจริงจัง ในการปรับปรุงโครงข่ายการขนส่งทางรางในทั่วประเทศ ซึ่งก็มีความเป็นไปได้ที่การเดินทางโดยรถไฟอาจได้รับความนิยมสูงกว่าการเดินทางรูปแบบอื่น ๆ ในอนาคต

การเดินทางโดยเครื่องบิน (Low Cost)

จากผลการวิจัย การเดินทางโดยเครื่องบินโดยสารชั้นประหยัดมีแนวโน้มที่จะมีผู้ใช้บริการสูงขึ้นชัดเจนมากในปัจจุบัน เนื่องจากความคุ้มค่าโดยรวมที่ได้รับ ความสะดวกสบาย ความตรงต่อเวลา ความรวดเร็วในการเดินทาง และความปลอดภัย ซึ่งเป็นเรื่องยากที่การเดินทางรูปแบบอื่นจะดีไปกว่าได้ในปัจจุบัน ซึ่งผลสำรวจจากงานวิจัยครั้งนี้พบว่าประชากรส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามนั้นมีระดับรายได้ 10,001 - 20,000 บาท ถึง 48% จึงเป็นไปได้สูงที่กลุ่มคนเหล่านี้จะมีรายเพียงพอในการเดินทางโดยเครื่องบินโดยสารชั้นประหยัดโดยไม่ติดขัดเรื่องค่าใช้จ่าย แต่สิ่งสำคัญผู้ที่ใช้บริการเดินทางด้านนี้จำเป็นจะต้องมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการจองตั๋วโดยสาร เพราะในการเดินทางโดยสารเครื่องบินชั้นประหยัดนั้นจะยังมีราคาถูกลงถ้าทำ

การจองเที่ยวบินล่วงหน้า และส่วนมากการจองเที่ยวบินจะทำธุรกรรมต่าง ๆ ผ่าน Web Site หรือตัวแทนของสายการบินทางระบบอินเทอร์เน็ต

สิ่งที่ควรพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้คนหันมาใช้มากขึ้นภาครัฐจะต้องจัดให้มีบริการการขนส่งผู้โดยสาร ไป - กลับ จากท่าอากาศยานไปสู่พื้นที่ที่สำคัญที่อยู่โดยรอบท่าอากาศยานให้มากที่สุดเพื่อให้เกิดความสะดวกในการเข้าถึงบริการของผู้โดยสารที่ง่ายขึ้น ซึ่งปัจจุบันจังหวัดฉะเชิงเทรา มีประชากรและแรงงานเข้ามาเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว แต่รถบริการสาธารณะจากจังหวัดฉะเชิงเทราไปสู่ท่าอากาศยานยังมีรอบให้บริการต่อวันไม่มากจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรรีบแก้ไข และผู้ประกอบการควรมีการจัดทำโปรโมชั่นอยู่ตลอดเวลาเพื่อจูงใจให้เกิดความต้องการในการใช้บริการมากขึ้นสำหรับลูกค้าใหม่ ๆ และมีการรักษาระดับมาตรฐานในการบริการอยู่ตลอดเวลาเพื่อไม่ให้ผู้โดยสารเปลี่ยนใจไปใช้บริการเดินทางรูปแบบอื่น ๆ ในอนาคต

โดยสรุปการพัฒนากระบวนการขนส่งแต่ละรูปแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นสิ่งสำคัญทั้งต่อประชาชน สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งสิ่งที่ควรพัฒนาปรับปรุงอย่างเร่งด่วน คือ ความรวดเร็วในการให้บริการ การประหยัดค่าใช้จ่ายในการใช้บริการขนส่ง เพื่อให้เกิดต้นทุนที่น้อยลง อัตราค่าโดยสารที่ถูกลง ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการขนส่งมวลชน ปริมาณของพาหนะในการให้บริการ ความตรงต่อเวลาในการให้บริการ ซึ่งการจะพัฒนาระบบขนส่งให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ภาครัฐและภาคเอกชนต้องมีการวางแผนและดำเนินการร่วมกัน พร้อมทั้งประชาชนต้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนจึงจะสามารถประสบความสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทดลองเปลี่ยนวิธีการให้คะแนนจากวิธี Simple Ranking Test เป็นวิธีการให้คะแนนตามความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลที่จะได้กับวิธีที่ผู้วิจัยทำในครั้งนี้ และเพื่อความสะดวกในการกรอกข้อมูลคะแนนลงใน SPSS โดยได้ทำการแปลงคะแนนให้ยุ่งยาก

2. ควรทำการวิจัย “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการเดินทาง: เส้นทางฉะเชิงเทรา - เชียงใหม่” ในปี พ.ศ. 2557 เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผล ปี พ.ศ. 2556 และ ปี พ.ศ. 2557 ซึ่งในปี พ.ศ. 2557 ประชากรที่เข้าร่วมโครงการรถคันแรกตามนโยบายของรัฐบาล คาดว่าจะได้รับรถกันครบจำนวน จึงทำให้มีสัดส่วนในการเป็นเจ้าของรถที่สูงขึ้นทำให้มีแนวโน้มที่ระดับคะแนนของรถยนต์ส่วนตัวน่าจะเพิ่มสูงขึ้น

3. ควรทำการวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการเดินทาง: เส้นทางระยอง - เชียงใหม่” โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรถไฟปัจจุบัน เป็นรถไฟความเร็วสูง ตามที่นโยบายของรัฐบาลจะให้มีขึ้นในอนาคต ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่รูปแบบการเดินทางดังกล่าว จะได้รับความนิยมมาก เนื่องจากความรวดเร็วและความสะดวกสบายที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงค่าโดยสารที่คาดว่าจะถูกกว่าการเดินทางโดยเครื่องบินโดยสารชั้นประหยัดในปัจจุบัน